PEDRO CRUZ VILLALÓN
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2013. március 21.[1]

C-625/11. P. és C-626/11. P. sz. egyesített ügyek

Polyelectrolyte Producers Group GEIE,
SNF SAS
kontra

Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)

„Fellebbezés — Megsemmisítés iránti kereset — Elfogadhatóság — Idő előtti kereset — Kereset késedelmes benyújtása — A Charta 47. cikke — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) — 1907/2006 rendelet — 57. és 59. cikk — Engedélyköteles anyagok — Az akrilamid különös aggodalomra okot adó anyagként való azonosítása — Az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvétel — A listának az ECHA weboldalán való közzététele — Keresetindítási határidők — Dies a quo — A Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-a — Jogvesztés”

1. A Bíróságnak az ebben a két ügyben előterjesztett fellebbezések – amelyeket a jelen indítványban együttesen kell megvizsgálni – révén egy nagyon sajátos helyzetről kell döntenie. Az ugyanazon gazdasági szereplők által az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) által hozott, valamely anyagot – a jelen esetben az akrilamidot – különös aggodalomra okot adó anyagként beazonosító ugyanazon „határozatával” szemben benyújtott megsemmisítése iránti két kereset alapján az Európai Unió Törvényszéke két elfogadhatatlanságot megállapító – tudniillik a T-1/10. sz., PPG és SNF kontra ECHA ügyben 2011. szeptember 21-én hozott (a továbbiakban: a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés), valamint a T-268/10. sz., PPG és SNF kontra ECHA ügyben (a továbbiakban: a T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés) (a továbbiakban együttesen: megtámadott végzések) – végzést hozott; az első végzés az első keresetet idő előttinek, a második végzés a második keresetet elkésettnek minősítve utasította el.

2. A két elkülönülő, Törvényszék előtti két eljárás felperesei két elkülönülő fellebbezéssel azt kérik – különösen a hatékony bírósági jogvédelemhez való joguk sérelmére hivatkozva –, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a szóban forgó végzéseket, mivel úgy vélik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot mind az első kereset idő előttiségének, mind a második kereset elkésettségének megállapításakor.

3. Az ezen ügyekben releváns szabályozás, vagyis az 1907/2006/EK rendelet[2] 59. cikkének (10) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ECHA adott „határozatát” az ECHA weboldalán teszik közé..

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 396., 1. o.), a továbbiakban: 1907/2006 rendelet.

4. A Bíróságnak egyrészt először és első alkalommal kell majd megvizsgálnia az 1907/2006 rendelet rendelkezései által bevezetett határozathozatali eljárások egyikét annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó eljárás keretében elfogadott jogi aktusok az EUMSZ 263. cikk értelmében az érdekelt gazdasági szereplők által megtámadható jogi aktusoknak minősülnek-e. Ezt követően a Bíróságnak azt kell majd megvizsgálnia, hogy az EUMSZ 263. cikkel ellentétes-e – amint azt a Törvényszék a T-1/10. sz. ügyben hozott végzésében kimondta –, hogy valamely felperes a szóban forgó határozathozatali eljárás végén meghozott és az interneten közzétett jogi aktusokal szemben megsemmisítés iránti keresetet indítson, amint tudomást szerez a hivatkozott jogi aktusról, vagyis még azelőtt, hogy az utóbbi az 1907/2006 rendelet által előírt közzétételre kerüljön.

5. Másrészt a Bíróságnak ugyancsak első alkalommal kell határoznia a kizárólagosan az interneten közzétett jogi aktusokkal szembeni keresetindítási határidők kiszámításának módjáról, pontosabban az olyan jogi aktusok tekintetében, amelyek közzététel tárgyát nem, hanem csupán interneten való közzétételre vonatkozó intézkedés tárgyát képezik. Különösen arra a kérdésre kell majd választ adnia, hogy a Törvényszék eljárási szabályzat 102. cikkének 1. §-a – a jogi aktus elleni eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidőt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésétől számított tizennegyedik nap végétől kell számítani – alkalmazható-e a jogi aktusok interneten való közzétételére is.

I – A Törvényszék előtti eljárások és a megtámadott végzések

A – *A Törvényszék elé terjesztett két kereset előzményei*

6. Mindkét, a fellebbezések tárgyát képező megsemmisítés iránti kereset alapját az a határozat adja, amellyel az ECHA az 1907/2006 rendelet 59. cikkének alkalmazásával a különös aggodalomra okot adó anyagként határozta meg az akrilamidot, és felvette az 1907/2006 rendelet XIV. mellékletébe véglegesen felvenni javasolt anyagok jelöltlistájára [3].

7. A két megtámadott végzésből kitűnik, hogy a Polyelectrolyte Producers Group GEIE egy gazdasági egyesülés, amely polielektrolitokat, poliakrilamidokat és/vagy akrilamidot tartalmazó más polimereket előállító és/vagy importáló társaságok érdekeit képviseli, és amelynek az SNF SAS [4] társaság is tagja.

8. 2009. augusztus 25-én a Holland Királyság átadott az ECHA-nak egy általa összeállított dokumentációt, amelyben az akrilamidot az 1907/2006 rendelet 57. cikkének a) és b) pontjában felsorolt kritériumoknak megfelelő rákkeltő és mutagén, a hivatkozott rendelet XIV. mellékletében – amely az engedélyköteles anyagokat tartalmazza – azonosított anyagok jelöltlistájára felveendő anyagként azonosította.

9. 2009. november 27-én a tagállami bizottság – amely elé az ECHA az 1907/2006 rendelet 57. cikke (7) bekezdésének alkalmazásával e dokumentációt terjesztette – 2009. november 27-én egyhangú megállapodást ért el az akrilamid különösen veszélyes anyagkénti azonosítása tekintetében, mivel az teljesítette a hivatkozott rendelet 57. cikkének a) és b) pontjában említett kritériumokat.

10. 2009. december 7-én az ECHA sajtóközleményt jelentetett meg a tagállami bizottság egyhangú megállapodásáról, valamint az azonosított anyagok jelöltlistájának 2010. januári aktualizálásáról.

11. 2009. december 22-én az ECHA ügyvezető igazgatója meghozta az ED/68/2009. sz. határozatot, amelyben arról határozott, hogy 2010. január 13-án közzéteszik az azonosított anyagok naprakész jelöltlistáját, amely az akrilamidot is tartalmazni fogja.

3 — A továbbiakban: az azonosított anyagok jelöltlistája.

4 — A továbbiakban: SNF.

B – *A Törvényszék elé terjesztett két jogvita*

12. A fellebbezők e körülmények között terjesztették elő két keresetüket a T-1/10. sz. és T-268/10. sz. ügyben.

13. A 2010. január 4-én a T-1/10. sz. ügyben előterjesztett első keresettel – amely a C-626/11. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezés tárgyát képezi – a fellebbezők „az ECHA azon határozatának megsemmisítését [kérték], amelyben az akrilamidot az 1907/2006 rendelet 59. cikke alapján az 57. cikkében említett kritériumokat teljesítő anyagként azonosította”[5]. 2010. január 5-én az SNF külön beadványban továbbá a hivatkozott határozat végrehajtásának felfüggesztési iránti kérelmet nyújtott be, amelyet a Törvényszék Hivatalánál T-1/10. R. számon vettek nyilvántartásba

14. 2010. január 11-i végzésével a Törvényszék elnöke ideiglenesen helyt adott a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemnek.

15. 2010. január 13-án az ECHA új sajtóközleményt jelentetett meg, amelyben bejelentette tizennégy anyagnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételét, továbbá az akrilamid felvételének kérdését a 2010. január 11-i végrehajtás felfüggesztését elrendelő végzés végrehajtásával felfüggesztette.

16. 2010. március 18-án az ECHA a T-1/10. sz. ügyben előterjesztett kereset ellen elfogadhatatlansági kifogást emelt.

17. 2010. március 26-i végzésével a Törvényszék elnöke az SNF végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította, a költségekről pedig egyelőre nem határozott.

18. Az ECHA 2010. március 30-án weboldalán közzétette az azonosított anyagok naprakész jelöltlistáját, amely tartalmazta az akrilamidot.

19. 2010. június 10-én a T-268/10. sz. ügyben előterjesztett második keresetükkel a fellebbezők – amely a C-625/11. P. sz. ügy fellebbezésének tárgyát képezi – „az ECHA 2010. március 30-án közzétett határozatának megsemmisítés[ét kérték], amelyben az akrilamidot az 1907/2006 rendelet 57. cikkében említett kritériumokat teljesítő anyagként azonosította, és felvette az [azonosított] anyagok jelöltlistájára”[6].

20. 2010. november 5-én az ECHA a 268/10. sz. ügyben előterjesztett kereset ellen elfogadhatatlansági kifogást emelt. 2011. január 18-án az ECHA ezen túlmenően az elfogadhatatlansági kifogásra vonatkozó kiegészítő beadványt nyújtott be.

C – *Az idő előttinek nyilvánított T-1/10. sz. kereset ügyében hozott, megtámadott végzés*

21. A Törvényszék a T-1/10. sz. ügyben 2011. szeptember 21-én hozott, megtámadott végzésében helyt adott az ECHA által felhozott elfogadhatatlansági kifogásnak, és ennélfogva elutasította a fellebbezők keresetét mint elfogadhatatlant. Továbbá egyrészt a fellebbezőket kötelezte saját, valamint az ECHA felmerült költségeinek viselésére, másrészt megállapította, hogy a Holland Királyság és az Európai Bizottság maga viseli költségeit. Végül az SNF-et kötelezte az ideiglenes intézkedés iránti eljárással felmerült költségek viselésére.

5 — A T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 8. pontja.

6 — A T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 11. pontja.

22. A hivatkozott ügyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a keresetlevél benyújtásakor, vagyis 2010. január 4-én az akrilamid még nem szerepelt az azonosított anyagok jelöltlistáján. Ugyan igaz, hogy ezen időpontban a tagállami bizottság egyhangú megállapodást ért el az akrilamid különösen veszélyes anyagkénti azonosítása tekintetében, és az ECHA ügyvezető igazgatója meghozta az arról szóló határozatot, hogy az azonosított anyagok jelöltlistája az akrilamidot is tartalmazni fogja. Mindazonáltal e határozat hatálybalépését csupán 2010. január 13-ára tervezték.[7] Következésképpen a fellebbezők által a keresetindításuk időpontjában a megtámadott határozat nem minősült harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusnak.[8] Ugyanis, mivel az azonosított anyagok jelöltlistája csak az ECHA weboldalán létezik, csak az anyagoknak az ECHA weboldalán közzétett jelöltlistájára történő felvételével jár joghatással az anyagot különösen veszélyesként azonosító jogi aktus.[9]

D – *Az elkésettnek nyilvánított T-268/10. sz. kereset ügyében hozott, megtámadott végzés*

23. A Törvényszék a T-268/10. sz. ügyben 2011. szeptember 21-én hozott, megtámadott végzésében helyt adott az ECHA által elsődlegesen felhozott és a keresetindítási határidő be nem tartására alapított elfogadhatatlansági oknak, és ennélfogva elutasította a fellebbezők keresetét mint elfogadhatatlant. Továbbá egyrészt az utóbbiakat kötelezte saját, valamint az ECHA felmerült költségeinek viselésére, másrészt megállapította, hogy a Holland Királyság és a Bizottság maga viseli költségeit.

24. A Törvényszék ebben az ügyben megállapította, hogy a megtámadott határozatot – amely az akrilamidot az 1907/2006 rendelet 57. cikkében említett kritériumokat teljesítő anyagként azonosította, és felvette az azonosított anyagok jelöltlistájára[10] – az ECHA az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (10) bekezdéséből eredő kötelezettségének megfelelően 2010. március 30-án tette közzé weboldalán,[11] és a keresetindítási határidő 2010. június 9-én járt le.[12] Tehát, mivel a keresetet 2010. június 10-én nyújtották be, azt elkésetten terjesztették elő,[13] és mivel a fellebbezők nem hivatkoztak előre nem látható körülmények vagy *vis maior* fennállására,[14] következésképpen a keresetet mint elfogadhatatlant el kellett utasítani.[15]

25. A Törvényszék – miután megállapította a kereset elkésett voltát – továbbá azt is hangsúlyozta, hogy a fellebbezők nem hivatkozhatnak esetlegesen menthető tévedésre.[16]

II – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

26. A Törvényszék előtt lefolytatott két eljárás felperesei fellebbezést nyújtottak be a két megtámadott végzéssel szemben; az első, a keresetet elkésettnek nyilvánító T-268/10. sz. ügyben hozott megtámadott végzéssel kapcsolatos fellebbezést a Bíróság Hivatala 2011. december 6-án C-625/11. P. számon vette nyilvántartásba, a második, a keresetet idő előttinek nyilvánító T-1/10. sz. ügyben hozott megtámadott végzéssel kapcsolatos fellebbezést a Bíróság Hivatala ugyanazon a napon C-626/11. P. számon vette nyilvántartásba.

7 — A T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 45. pontja.
8 — Uo., 41. és 46. pont.
9 — Uo., 50. pont.
10 — A T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 11. pontja.
11 — Uo., 31. pont.
12 — Uo., 39. pont.
13 — Uo., 40. pont.
14 — Uo., 42. pont.
15 — Uo., 43. pont.
16 — A T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 41. pontja.

27. 2011. december 23-án benyújtott leveleivel a Holland Királyság – amely a Törvényszék előtti két ügyben az ECHA kereseti kérelmeinek támogatása végett avatkozott be – kijelentette, hogy a két fellebbezés tekintetében továbbra is támogatni kívánja az ECHA-t, mindazonáltal nem kíván további írásbeli bizonyítékokat benyújtani.

28. A Bíróság a 2012. december 14-i tárgyalás során meghallgatta a fellebbezőknek és a fellebbezési eljárás másik felének, valamint a Bizottságnak a két ügyben megegyező szóbeli észrevételeit, amely tárgyalás során felhívta a feleket arra, hogy nyilatkozzanak a Hoogovens Groep kontra Bizottság ügyben 1985. szeptember 19-én hozott ítélet[17] 8. pontjának a C-626/11. P. sz. ügyre vonatkozó relevanciájáról.

29. A fellebbezési eljárásban fellebbezők a C-625/11. P. sz. ügyben azt kérik, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a Törvényszék T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzését,

– semmisítse meg a megtámadott határozatot; vagy

– másodlagosan, a megsemmisítés iránti keresetük tekintetében utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé ismételt határozathozatalra; és

– kötelezze az eljárás másik felét a Bíróság előtti, valamint a Törvényszék előtti eljárás költségeinek viselésére.

30. Az ECHA azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést nyilvánítsa megalapozatlannak;

– a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

31. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőket kötelezze a költségek megfizetésére.

32. A fellebbezési eljárásban a fellebbezők a C-626/11. P. sz. ügyben azt kérik, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a Törvényszék T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzését,

– semmisítse meg a megtámadott határozatot, vagy

– másodlagosan, a megsemmisítés iránti keresetük tekintetében utalja vissza az ügyet a Törvényszékhez ismételt határozathozatalra;

– kötelezze az eljárás másik felét a Bíróság előtti, valamint a Törvényszék előtti eljárás költségeinek viselésére.

33. Az ECHA azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést nyilvánítsa megalapozatlannak; és

– a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

17 — 172/83. és 226/83. sz. egyesített ügyek (EBHT 1969., 2831. o.).

34. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőket kötelezze a költségek megfizetésére.

III – A fellebbezésekről

A – *Az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai jogi aktusai közzétételének funkciójára és különösen az internet ilyen célú alkalmazására vonatkozó előzetes észrevételek*

35. Érdemes annak megjegyzésével kezdeni, hogy az 1907/2006 rendelet 59. cikke (10) bekezdésének érvényességét – amennyiben azt írja elő, hogy „a[z adott] anyag felvételéről szóló határozat meghozatalát követően" az ECHA a weboldalán „közzéteszi" és „aktualizálja" az azonosított anyagok jelöltlistáját – a fellebbezők a Törvényszék előtti eljárás keretében nem vitatták, ezért e kérdés nem képezi a jelen fellebbezési eljárás keretében felmerülő jogviták tárgyát.

36. Mindazonáltal e rendelkezés, amely – amint látni fogjuk – szükségszerűen a két fellebbezés által feltett kérdések középpontjában áll – mivel ez határozza meg azt az eseményt, amely alapján a Törvényszék a két keresetet elfogadhatatlannak nyilvánította –, számos olyan kérdést vet fel, amelyeket a véleményem szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni.

37. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai jogi aktusai közzétételének funkciója – amely a jogbiztonság követelményéből ered – elsősorban az, hogy az érintetteket pontosan és hitelesen tájékoztassa azon kötelezettségeknek a hatályáról, amelyeket a jogi aktus adott esetben rájuk ró,[18] valamint bizonyos esetekben arról az időpontról, amelytől fogva e kötelezettségek főszabály szerint[19] elkezdenek jogi hatásokat kiváltani, pontosan oly módon, hogy lehetővé tegye az érintettek számára, hogy azoknak megfelelően járjanak el,[20] továbbá adott esetben a szóban forgó jogi aktussal szemben a tények teljes ismeretében élhessenek keresetindítási jogukkal.

38. Továbbá a közzététel – amelynek meg kell felelnie azon formai követelményeknek, amelyek tiszteletben tartásának felügyelete maga a Bíróság feladata[21] – lehetővé teszi azon időpont egyértelmű meghatározását, amelytől fogva úgy kell tekinteni, hogy az érintettek tudomást szereztek az őket esetlegesen érintő jogi aktusok tartalmáról, és ezért kivétel nélkül[22] azon időpont megismerését, amelytől fogva egyértelmű bizonyossággal lehet és kell számítani azokat a határidőket, amelyeken belül a jogi aktusokkal szembeni keresetek – a jogi helyzetek biztonságának érdekében – lezárulnak akkor is, ha e közzététel nem képezi alkalmazhatóságuk valamely feltételét.

18 — Lásd a C-108/01. sz., Consorzio del Prosciutto di Parma és Salumificio S. Rita ügyben 2003. május 20-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-5121. o.) 95. pontját és a C-161/06. sz. Skoma-Lux-ügyben 2007. december 11-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-10841. o.) 38. pontját.

19 — A visszaható hatály tilalmának elve alóli kivételek vonatkozásában lásd különösen a 98/78. sz. Racke-ügyben 1979. január 25-én hozott ítélet (EBHT 1979., 69. o.) 19. és 20. pontját, valamint a C-337/88. sz. SAFA-ügyben 1990. január 9-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-1. o.) 13. pontját.

20 — Lásd a C-345/06. sz. Heinrich-ügyben 2009. március 10-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-1659. o.) 42–44. pontját.

21 — Lásd különösen e tekintetben az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételek vonatkozásában a fent hivatkozott Racke-ítélet 15. pontját és a fent hivatkozott SAFA-ítélet 12. pontját; az interneten való közzététel esetére nézve pedig lásd a C-221/01. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2002. szeptember 19-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-7835. o.) 44. és 45. pontját.

22 — Lásd a C-335/09. P. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben 2012. június 26-án hozott ítéletet és a C-336/09. P. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben ugyanaznap hozott ítéletet.

39. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelem véleményem szerint kétség vagy nehézség esetén a keresetek elfogadhatósága feltételeinek értékelését is megköveteli, érdemi vizsgálatukat, vagyis a bírósághoz való tényleges hozzáférésüket támogatva, mindazonáltal az eljárás többi felének jogaira és érdekeire figyelemmel. A szóban forgó megközelítés alapján tehát valamely keresetet elbíráló bíróságnak tartózkodnia kell attól, hogy túlzott szigorral értelmezze a keresetindításra nyitva álló határidőket, és mindenesetre el kell utasítania minden, a kereset elfogadhatóságával ellentétes értelmezést. [23]

40. Egyébiránt ez az indoka annak, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően általában a jogi aktusok tényleges közzétételétől kell számítani az ezen aktussal szembeni keresetindítási határidők kezdetét még akkor is, ha a felperes az adott jogi aktus tartalmáról e közzétételt megelőzően szerzett tudomást, mivel a jogi aktusról való tudomásszerzés a határidő kiindulási pontja tekintetében csupán kiegészítő jelleggel bír a jogi aktus kihirdetésének, illetve a közlésének időpontjához képest. [24]

41. Ennek tisztázását követően most az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételről szóló „határozatok” „közzétételére” vonatkozó sajátos formai követelményt a szóban forgó listának az ECHA weboldalán az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (10) bekezdésében előírtak szerinti aktualizásán keresztül kell megvizsgálni, amelyet mindenképpen össze kell hasonlítani a szóban forgó weboldalon megjelentetett „jogi közlemény” tartalmával. A jogi közlemény által „disclaimer”-nek nyilvánított szöveg értelmében az ECHA kijelenti többek között, hogy „nem vállal felelősséget az […] oldal[án] található információkért”, hozzátéve, hogy „lehetetlen biztosítani azt, hogy egy online dokumentum pontosan tükrözzön egy hivatalosan elfogadott jogszabályt […]” [25]. A legkönnyebb megoldásnak tehát a „disclaimer” e sajátos formai követelmény terjedelme és hatásai értékelésének keretében való figyelmen kívül hagyása tűnik.

42. Az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (10) bekezdését úgy lehet értelmezni, mint amely ugyan a „határozatok” bizonyos „közzétételét” írja elő, ám amely végső soron nincs elég pontosan meghatározva. E rendelkezést ezzel szemben – az elektronikus közzétételt szabályozó, és különösen az elektronikus közzététel időpontját, valamint a közzétett hitelességét, teljességét és megmásíthatatlanságát [26] egyértelműen biztosító [27] rendelkezés hiányában [28] – nem lehet az abból eredő összes jogi hatással bíró [29] tényleges „közzétételnek” kell tekinteni.

23 — Lásd különösen a Spanyolországban *pro actione*-ként jól ismert megközelítéssel kapcsolatosan: Sáez Lara, C., „Tutela judicial efectiva y proceso de trabajo”, in Casas Baamonde, M. E. és Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer, M., *Comentarios a la Constitución española*, Wolters Kluwer 2008., 603. o.

24 — Lásd a C-122/95. sz., Németország kontra Tanács ügyben 1998. március 10-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-973. o.) 35–39. pontját, valamint a C-500/07. P. sz., TEA kontra Bizottság ügyben 2008. november 25-én hozott végzés 21–23. pontját.

25 — Ezen nyilatkozat a weboldal minden egyes oldalának alján elhelyezett kapcsolatra kattintva a tárgyalás napján még mindig hozzáférhető (http://echa.europa.eu/hu/legal-notice).

26 — Összehasonlításképpen az Európai Unió Kiadóhivatala biztosítja az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* hitelességét. Lásd az Európai Unió Hivatalos Kiadványai Hivatalának szervezéséről és működéséről szóló, 2009. június 26-i 2009/496/EK, Euratom, Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Bíróság, a Számvevőszék, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottság határozata 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját (HL L 168., 41. o.)

27 — Például az 1907/2006 rendelet 58. cikkének (4) bekezdésében előírtakhoz képest.

28 — Lásd ebben a vonatkozásban a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 48. pontját.

29 — Ezek az alapvető követelmények nyújtják az Európai Unió Hivatalos Lapjának elektronikus közzétételéről szóló, 2013. március 7-i 216/2013/EU tanácsi rendelet (HL 69., 1. o.) alapját; lásd különösen e rendelet (8) és (10) preambulumbekezdését, valamint a 2. cikk (1) és (4) bekezdését. Lásd továbbá a valamint a 2. cikk (1) és (2) bekezdését. Lásd továbbá a Bizottság által 2011. április 4-én COM(2011) 162 (végleges) számon előterjesztett, az Európai Unió Hivatalos Lapjának elektronikus közzétételéről tanácsi rendeletjavaslat indokolásának 1.1. és 1.3. pontját, valamint a javaslat (8) preambulumbekezdését és 1. cikkének (2) bekezdését, valamint a 2. cikkének (1) és (2) bekezdését.

43. Ahhoz, hogy valamely weboldal szigorú értelemben a közzétételi kötelezettség végrehajtásának érvényesen eleget tévőnek minősüljön, olyan technikai alapokon kell nyugodnia, amelyek alkalmasak annak biztosítására, hogy az ECHA weboldalán találhatóhoz hasonló „disclaimer” – legalábbis a weboldal tartalmának egy részére nézve – kétségkívül szükségtelen legyen. [30]

44. Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy az a tény, hogy az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (10) bekezdése a valamely anyagnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételéről szóló „határozatok” „közzététele” nem jelenti szükségszerűen azt, hogy az kizárná az e „határozatokkal” kapcsolatos bármely más „közzétételi” intézkedést, ideértve az weboldalon való közzétételt. Az ECHA igazgatósága e szervezet belső ügyrendjében és eljárási szabályzatában az 1907/2006 rendelet 78. cikkében ráruházott jogkörének alkalmazásával nyugodtan előírhatná a szóban forgó rendelkezés megsértése nélkül a szóban forgó határozatok tényleges „közzétételét”.

45. Az előzetes észrevételeim lezárásaként hangsúlyoznom kell, hogy mivel az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (10) bekezdésében meghatározotthoz hasonló közzétételi mód érvényessége nem képezi a jelen ügyben jogvita tárgyát, a fellebbezők fellebbezéseit nem az ilyen jellegű megfontolásokra alapozva kell értékelni. Mindazonáltal és figyelemmel a közzétételnek, valamint annak időpontjának a két jogvita tekintetében fennálló jelentőségére, úgy vélem, hogy e megfontolásoknak helyt kell adni a két fellebbezés egészének vizsgálata keretében.

B – *A C-626/11. P. sz. ügyben (a keresetet idő előttinek nyilvánító T-1/10. sz. ügyben hozott megtámadott végzéssel szemben) előterjesztett fellebbezés*

1. A felek érvelésének összefoglalása

46. A fellebbezők lényegében egyetlen, az 1907/2006 rendeletnek a hatékony bírói jogvédelemhez való joguk megsértéséhez vezető téves értelmezésére vonatkozó jogalapra hivatkoznak.

47. Különösen azt kifogásolják, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az akrilamidnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való tényleges és a az ECHA weboldalán közzétett „felvétele” képezett egyedül olyan jogi aktust, amely az 1907/2006 rendelet 59. cikkében előírt eljárás keretében harmadik személyekkel szemben joghatásokat válthatott ki, és nem – amint az történt és amint az az ECHA 2009. december 7-én közzétett sajtóközleményéből tudomásukra jutott – annak az 1907/2006 rendelet 57. cikkében meghatározott kritériumokat teljesítő anyagként való „azonosítása”.

48. A Bizottság és Holland Királyság által támogatott ECHA ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a tagállami bizottságnak az akrilamidot különösen veszélyes anyagként azonosító döntése csupán egy, harmadik személyekkel szemben joghatásokat ki nem váltó előkészítő döntés volt, ugyanis kizárólag az ECHA weboldalán aktualizált, azonosított anyagok jelöltlistája alkalmas ilyen joghatások kiváltására.

30 — Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* elektronikus közzétételéről szóló 216/2013/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése erre nézve azt írja elő, hogy az elektronikus közzététel joghatásai az elektronikus aláírásra vonatkozó közösségi keretfeltételekről szóló, 1999. december 13-i 1999/93/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL L 13., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 24. kötet, 239. o.) megfelelően minősített tanúsítványon alapuló és biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel előállított, fokozott biztonságú elektronikus aláíráson alapulnak.

2. Elemzés

49. Elöljáróban ki kell emelni, hogy a Törvényszék a T-1/10. sz. ügyben hozott megtámadott végzése értelmében a Törvényszék a fellebbezők keresetét kizárólag azon indokból utasította el mint elfogadhatatlant, hogy a keresetindítás időpontjában a megtámadott határozat nem volt a harmadik személyekre joghatással járó jogi aktus.[31] A Törvényszék úgy ítélte meg – amint az e végzés 45. pontjából kitűnik –, hogy a szóban forgó „határozat” nem válthatott ki joghatásokat az ECHA ügyvezető igazgatója által hozott, a tagállami bizottságnak az akrilamidnak az ECHA weboldalán közzétett azonosított anyagok jelöltlistájára történő felvételére vonatkozó egyhangú megállapodását végrehajtó határozatának 2010. január 13-ra tervezett hatálybalépése előtt.

50. A Törvényszék a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzésében több szempontból is tévesen alkalmazta a jogot.

51. E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság kimondta, hogy az ESZAK-Szerződés 33. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseivel[32] – amely cikk az alaki követelményeket határozta meg, vagyis azt a közzétételt vagy értesítést, amelytől kezdve a megsemmisítés iránti keresetindításra nyitva álló határidőket számítani kell – nem volt ellentétes az, hogy ha a felperes a jogi aktus létrejöttétől kezdve keresetet indítson e jogi aktussal szemben, anélkül hogy megvárta volna annak közzétételét vagy az arról való értesítést.

52. Az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében semmi nem szól ezen ítélkezési gyakorlat jelen ügyben történő alkalmazása ellen.

53. Éppen ellenkezőleg, a Bíróság ítélkezési gyakorlatának egészéből az tűnik ki, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megköveteli, hogy az uniós bíróságok minden jogalany tekintetében elismerjék a valamely jogi aktussal szembeni megsemmisítés iránti kereset indításának jogát – feltéve, hogy az harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusnak minősül, és ennélfogva érinti a jogalanyt, továbbá az érdekelt fél teljesíti a kereset elfogadhatóságával kapcsolatos egyéb feltételeket is – attól az időponttól kezdve, amikortól a érdekelt fél tudomást szerez e jogi aktus szerzőjéről, tartalmáról és indokolásáról, anélkül, hogy e kereset időelőttiségére lehetne hivatkozni, még akkor is, ha a szóban forgó jogi aktust még nem tették közzé, vagy nem róla küldtek értesítést, vagyis akár még az ilyen formai követelmények teljesítését megelőzően.

54. Ugyanis, amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, a megsemmisítés iránti keresetindítás lehetősége adott kell, hogy legyen az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak összes, harmadik személyekkel szemben joghatásokat – vagyis a jogi helyzetüket jelentősen megváltoztató módon az érdekeiket érintő kötelező joghatást[33] – kiváltó jogi aktusa tekintetében,[34] ugyanis e joghatásokat magának a jogi aktusnak a lényegére vonatkozó objektív kritériumoktól függően, illetve azon összefüggésre[35] tekintettel kell értékelni,[36]amelyben az létrejött.

31 — Lásd különösen a megtámadott végzés 41. és 46. pontját.

32 — Lásd az Elsőfokú Bíróság 172/83. és 226/83. sz., Hoogovens Groep kontra Bizottság egyesített ügyekben 1985. szeptember 19-án hozott ítéletének (EBHT 1985., 2831. o.) 8. pontját.

33 — Lásd a 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítélet (EBHT 1981., 2639. o.) 9. pontját.

34 — Lásd a 22/70. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1971. március 31-én hozott ítélet (EBHT 1971., 263. o.) 39. és 42. pontját és a 294/83. sz., Les Verts kontra Parlament ügyben 1986. április 23-án hozott ítélet (EBHT 1986., 1339. o.) 24. pontját.

35 — Lásd ebben az értelemben a C-362/08. P. sz., Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyben 2010. január 26-án hozott ítélet (EBHT 2010., I-669. o.) 58. pontját.

36 — Lásd különösen a C-314/11. P. sz., Bizottság kontra Planet ügyben 2012. december 19-én hozott ítélet 94. és 95. pontját.

55. Következésképpen amennyiben valamely jogi aktus – figyelemmel annak tartalmára, és azon körülményekre, amelyek között létrejött – véglegesen és egyértelműen [37] joghatásokat vált ki harmadik személyekkel szemben, az EUMSZ 263. cikk értelmében megtámadható jogi aktusnak minősül, függetlenül annak kihirdetésétől vagy az arról való értesítéstől.

56. Amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, valamely jogi aktus közzététele annak jogalanyokkal szemben való érvényesíthetőségének feltétele, [38] amely ebből következően megnyitja a keresetindításra rendelkezésre álló határidőt. Ugyan valamely jogi aktus közzététele megnyitja azon keresetindítási határidőket, amelyek lejártával az adott jogi aktus jogerőssé válik, mindazonáltal a közzététel nem minősül a jogi aktus elleni keresetindítási jog megnyílása egyik feltételének.

57. A jelen ügyben a Törvényszék azt állapította meg egyrészt, hogy a valamely anyagot különösen veszélyesként azonosító, az 1907/2006 rendelet 59. cikkében meghatározott eljárás alkalmazásával elfogadott jogi aktus jogi kötelezettségeket – így többek között az 1907/2006 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében, 31. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és (3) bekezdésének b) pontjában, valamint 33. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségeket [39] – hoz létre. Elismerte másrészt, hogy az ECHA-nak az anyagnak az azonosított anyagok jelöltlistájára történő felvételével megbízott szerve nem rendelkezik mérlegelési mozgástérrel e felvételt illetően, mivel létezett a tagállami bizottság egyhangú megállapodás. [40]

58. A Törvényszék mindazonáltal arra a következtetésre jutott, hogy a valamely anyagot különösen veszélyesként azonosító jogi aktus nem váltott ki joghatásokat harmadik személyekkel szemben a szóban forgó anyagnak az ECHA weboldalán közzétett azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételét, [41] illetve pontosabban az ECHA ügyvezető igazgatójának az azonosított anyagok jelöltlistájának közzétételét elrendelő határozata [42] hatálybalépését megelőzően. A Törvényszék ebből egyértelműen arra a következtetésre jutott, hogy „a valamely anyagot különösen veszélyesként azonosító jogi aktus elleni kereset benyújtási határideje […] csak az anyagok ezen anyagot tartalmazó jelöltlistájának »közzétételekor« kezdődhet”.

59. Tehát valójában az azonosított anyagok jelöltlistája ECHA weboldalán való „közzétételének” időpontja, illetve pontosabban e lista aktualizálásának napja egybeesik a hivatkozott határozat hatálybalépésének időpontjával, és a Törvényszék ezt az időpontot tekintette a jelen ügyben a keresetindítási határidő kötelező kezdőpontjának, [43] és ennek alapján állapította meg a fellebbezők keresetének időelőttiségét.

60. A Törvényszék ezáltal egyszerre tévedett az uniós jogi aktusok közzétételének hatályára és hatásaira, valamint az EUMSZ 263. cikk értelmében vett „megtámadható jogi aktus” fogalmának értelmezésére nézve.

61. Következésképpen a Törvényszék annak megállapításával, hogy a fellebbezőknek az akrilamidnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételéről szóló ECHA-határozat megsemmisítése iránti keresete időelőtti volt, mivel azt a szóban forgó listának az ECHA weboldalán való „közzététele” előtt nyújtották be, tévesen értelmezte az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdését.

37 — Lásd a 44/81. sz., Németország és Bundesanstalt für Arbeit kontra Bizottság ügyben 1982. május 26-án hozott ítélet (EBHT 1982., 1855. o.) 8–12. pontját.

38 — Lásd különösen a 185/73. sz. König-ügyben 1974. május 29-én hozott ítélet (EBHT 1974., 607. o.) 6. pontját; a fent hivatkozott Racke-ügyben hozott ítélet 15. pontját; a fent hivatkozott Skoma-Lux-ügyben hozott ítélet 37. pontját; a fent hivatkozott Heinrich-ügyben hozott ítélet 43. pontját, valamint C-146/11. sz. Pimix-ügyben 2012. július 12-én hozott ítélet 33. pontját.

39 — Lásd a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 42. pontját.

40 — Lásd a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 46. pontját.

41 — Uo., 45. és 50. pont.

42 — Lásd a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 7. és 45. pontját.

43 — Lásd különösen a T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 50. pontját.

62. Ehhez hozzá kell fűzni – amire egyébként a Törvényszék előtti eljárásban mind a Bizottság, mind a Holland Királyság hivatkozott – , hogy az 1907/2006 rendelet 59. cikke szerinti eljárás végső aktusa az ECHA ügyvezető igazgatójának határozata, amely felveszi az anyagot az azonosított anyagok jelöltlistájára.

63. Az azonosított anyagok aktualizált jelöltlistájának az ECHA weboldalán való közzététele csupán az ECHA végleges határozatának az érdekeltek tudomására hozatalát lehetővé tévő tényleges művelet,[44] még akkor is, ha ez a művelet képezi adott esetben a szóban forgó határozat harmadik személyekkel szembeni érvényesíthetőségének előfeltételét, és rögzíti azon időpontot, amelytől kezdve a határozattal szembeni keresetindításra vonatkozó jogvesztő határidők elkezdődnek.

64. Végül a valamely anyagnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételéről szóló határozatról való hivatalos tájékoztatás egyéb formáinak – mint például az ECHA ügyvezető igazgatója határozatának közzététele vagy az 1907/2006 rendelet 59. cikkének (4) bekezdésében meghatározott információk nyújtására köteles érdekelt felek értesítése – hiányában az érdekelt felek által az adott anyag felvételéről való tudomásszerzésüket követően előterjesztett kereset elfogadhatósága annál is inkább igazolt.

65. A Törvényszék T-1/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzését ennélfogva hatályon kívül kell helyezni, és az ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez annak érdekében, hogy elbírálja a felek által, és különösen az ECHA elfogadhatatlansági kifogásában felhozott elfogadhatatlansági okokra vonatkozó további jogalapokat és érveket. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy ugyan a Törvényszéknek meg kellene állapítani a fellebbezők keresetének elfogadhatóságát, ám e végkövetkeztetés perfüggőség miatt automatikusan az általam a továbbiakban vizsgálandó C-625/11. P. sz. ügyben előterjesztett fellebbezés tárgyát képező, a T-268/10. sz. ügyben előterjesztett kereset elfogadhatatlanságával járna, amennyiben az utóbbi fellebbezést a Bíróság elfogadhatónak ítélné, és a fent hivatkozott ügyet visszautalná a Törvényszék elé.

C – A C-625/11. P. sz. ügyben (a T-268/10. sz. ügyben hozott, a keresetet elkésettnek nyilvánító, megtámadott végzéssel szemben) előterjesztett fellebbezés

1. A felek érvelésének összefoglalása

66. A fellebbezők lényegében egyetlen, arra vonatkozó jogalapra hivatkoznak, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte az eljárási szabályzat 102. cikkének 1. §-át, valamint a keresetindítási határidőkre vonatkozó ítélkezési gyakorlatot, amely a hatékony bírói jogvédelemhez való joguk megsértéséhez vezetett. Azzal érvelnek, hogy az e rendelkezésben előírt tizennégy napos határidőt függetlenül a közzététel módjától az összes „kihirdetett” jogi aktusra, és nem csupán az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett jogi aktusokra kell alkalmazni.

67. A Holland Királyság által minden pontban támogatott ECHA ezzel szemben úgy véli, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidő nem alkalmazható a jogi aktus interneten való „kihirdetésére”. Mivel a keresetindítási határidőkre vonatkozó uniós szabályozások szigorúan alkalmazandók, e rendelkezés alkalmazási körét az eljárási szabályzat módosítását kivéve nem lehet kiterjeszteni, anélkül hogy a jogbiztonság elvét megsértenék. Az ECHA továbbá e tekintetben ragaszkodik az internetes „kihirdetés” és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététel közötti különbségtételhez.

44 — Lásd ugyanebben az értelemben a C-93/11. P. sz., Verein Deutsche Sprache kontra Tanács ügyben 2011. június 28-án hozott végzés 26. pontját.

68. A Bizottság a maga részéről kiemeli, hogy a fellebbezők a fellebbezésükben csupán az őket ért hátrányos megkülönböztetésre vagy önkényes bánásmódra hivatkoznak. Márpedig, amint azt a Törvényszék a T-268/10. sz. ügyben hozott végzés 38. pontjában megállapította, a jelen ügyben a fellebbezőkre alkalmazott, a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidőt figyelmen kívül hagyó elévülési idő az összes ugyanilyen helyzetben lévő félre kivétel nélkül alkalmazandó.

2. Elemzés

69. Elöljáróban ki kell emelni, hogy a Törvényszék a T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzésének értelmében a fellebbezők keresetét a jogvesztő határidő lejárta miatt mint elfogadhatatlant kizárólag azon indokból utasította el, hogy az eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidő megszövegezése alapján nem alkalmazható olyan jogi aktusokra, amelyek a jelen ügy tárgyát képező jogi aktushoz hasonlóan nem az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, hanem kizárólag az interneten [45] kerülnek „kihirdetésre”, hozzátéve, hogy a jelen ügyben semmiféle menthető tévedés nem ismerhető el [46].

70. A Törvényszék T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés indokolásában ugyancsak tévesen alkalmazta a jogot.

71. Rá kell mutatni, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata – ugyanúgy, mint a Bíróság eljárási szabályzata [47] – nem tartalmaz a 102. cikkének 1. §-ának megfelelő rendelkezéseket különösen az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai jogi aktusainak internetes közzétételére nézve.

72. Még nagyobb általánosságban meg kell állapítani, hogy a keresetindítási határidőkre vonatkozó uniós szabályok nem tartalmaznak egyetlen, az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai jogi aktusainak internetes közzétételét szabályozó rendelkezést sem, ennélfogva a Bíróság feladata e joghézagnak a hatékony bírói jogvédelemhez való jog biztosításával [48] és az általános jogelvek, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének és 13. cikkének tükrében értelmezett Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének tiszteletben tartásával [49] történő áthidalása.

73. E tekintetben ugyan valóban az tűnik ki az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatából [50] – amint arra a Bíróságnak alkalma volt emlékeztetni [51] –, hogy a bírói jogvédelemhez való hozzáférés joga, beleértve a bírósághoz fordulás jogát is – amely e jog egyik sajátos vetülete –, nem abszolút jog, ezért korlátozások tárgya lehet, mint például a kereset elfogadhatóságának korlátozása, amelynek részét képezi a jogvesztő határidő rögzítése is. [52]

45 — Lásd különösen a T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 34. pontját.

46 — Lásd különösen a T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzés 41. pontját.

47 — Lásd e tekintetben a Bíróságnak az Európai Unió Tanácsa által 2012. szeptember 24-én elfogadott új eljárási szabályzatának 50. cikkét, amely lényegében ugyanúgy hangzik, mint a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-a. Lásd továbbá az Európai Közösségek Bírósága 1991. június 19-i eljárási szabályzata 81. cikkének 1. §-át (HL L 176., 7. o.).

48 — Lásd a C-334/12. RX-II. sz., Arango Jaramillo és társai kontra EBB (felülvizsgálat) ügyben 2013. február 28-án hozott ítélet 40–46. pontját.

49 — Lásd különösen C-389/10. P. sz., KME Germany és társai kontra Bizottság ügyben 2011. december 8-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-13125. o.) 119. pontját.

50 — Lásd különösen az EJEB, 1998. október 28-i Pérez de Rada Cavanilles kontra Spanyolország ítéletet (28090/95. sz. kereset, *Ítéletek és Határozatok Tára* 1998-VIII. 44. §), valamint a 2011. december 6-i Anastasakis kontra Görögország ítéletet (41959/08. sz. kereset, az *Ítéletek és Határozatok Tárában* még nem tették közzé, 24. §)

51 — Lásd a C-73/10. P. sz., Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Bizottság ügyben 2010. október 16-án hozott végzés (EBHT 2010., I-11535. o.) 53. pontját, valamint a fent hivatkozott Arango Jaramillo és társai kontra EBB (felülvizsgálat) ügyben hozott ítélet 43. pontját.

52 — Lásd C-406/01. sz., Németország kontra Parlament és Tanács ügyben 2002. május 17-én hozott végzés (EBHT 2002., I-4561. o.) 20. pontját és a fent hivatkozott Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Bizottság ügyben hozott végzés 48–50. pontját.

74. Mindazonáltal emlékeztetni kell arra is, hogy ugyan a jogalanyoknak számítniuk kell arra, hogy az elfogadhatóságra vonatkozó szabályok alkalmazásra kerüljenek, ám azoknak jogszerű célt kell követniük, és arányosnak kell lenniük, vagyis nem korlátozhatják a jogalanyoknak a bírósághoz való fordulását oly módon vagy olyannyira, hogy az a joguk lényegét sértse. [53] E szabályok alkalmazása nem akadályozhatja meg e jogalanyokat a rendelkezésükre álló jogorvoslat gyakorlásában. [54]

75. Ezen elvek tükrében kell megvizsgálni, hogy a Törvényszék megalapozottan utasíthatta-e el az eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidőt és nyilvánította következésképpen a fellebbezők keresetét elkésettnek, anélkül hogy lehetővé tette volna részükre, hogy menthető tévedésre hivatkozzanak.

a) Arról a kérdésről, hogy a tizennégy napos határidő alkalmazandó-e az interneten közzétett aktusokra

76. E tekintetben először is fel kell hívni a figyelmet arra, hogy magának a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikke 1. §-ának szövege is némileg kétértelmű, ugyanis e rendelkezés a jogi aktusok kihirdetésére való általános utalással kezdődik, majd utána a végén csupán az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésre hivatkozik.

77. Következésképpen a Törvényszék által kimondottakkal ellentétben éppen azt lehet megállapítani, hogy e rendelkezés nem csupán különösen „az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetett jogi aktusok” elleni eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidők számítását szabályozza, hanem – így például különösen a „kézbesített” jogi aktusokkal ellentétben – általában a „kihirdetett” jogi aktusok elleni eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidők számítását is. Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésre vonatkozó pontosítás mondhatni felesleges, és olyan időkből származik, amikor az internet még nem létezett, illetve amikor még valamely jogi aktus közzététele kizárólag az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* szükségszerűen nyomtatott kiadásában jelenhetett meg.

78. A Törvényszék eljárási szabályzata e rendelkezésének pusztán szó szerinti, belső elemzése mindazonáltal nem tekinthető elegendőnek a szóban forgó ügy által felvetett elvi kérdés megválaszolása tekintetében, és ezért e rendelkezést a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően azon összefüggéseket figyelembe véve, amelyekbe illeszkedik, és az általa követett célkitűzésekre tekintettel kell értelmezni. [55]

79. A jelen ügyben a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidő abból ered, hogy szükség van annak biztosítására, hogy az Európai Unió összes jogalanya ugyanazon határidőn belül élhessen az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetett jogi aktusaival szembeni keresetindítási jogával nem az *Európai Unió Hivatalos Lapja* hivatalos kiadásának időpontjától – amelyet általában a Hivatalos Lap minden egyes számán feltüntetnek – kezdve, hanem attól az időponttól fogva, amikor ésszerűen feltehető, hogy a Hivatalos Lap ténylegesen rendelkezésre áll, vagyis rendszerint már az összes uniós tagországba megérkezett. A Bíróságnak ezenfelül már alkalma volt annak kimondására, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapja* elektronikus változatának közzétételét nem tekinti a közösségi szabályozásrendelkezésre bocsátása elégséges módjának ahhoz, hogy az biztosítsa annak érvényesíthetőségét. [56]

53 — Lásd különösen az EJEB, 1997. december 19-i Brualla Gómez de la Torre kontra Spanyolország ítéletet (26737/95. sz. kereset, *Ítéletek és Határozatok Tára* 1997-VIII., 2955. o., 33. §), valamint a fent hivatkozott Pérez de Rada Cavanilles kontra Spanyolország ítéletet, 44. §.

54 — Lásd különösen az EJEB, 2000. november 16-i Société Anonyme „Sotiris et Nikos Koutras ATTEE” kontra Görögország ítéletet (39442/98. sz. kereset, *Ítéletek és Határozatok Tára* 2000-XII., 20. §) és a fent hivatkozott Anastasakis kontra Görögország ítéletet, 24. §.

55 — Lásd különösen a C-217/94. sz. Eismann-ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet (EBHT 1996., I-5287. o.) 16. pontját, a C-315/00. sz. Maierhofer-ügyben 2003. január 16-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-563. o.) 27. pontját és a C-321/02. sz. Harbs-ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-7101. o.) 28. pontját.

56 — A fent hivatkozott Skoma-Lux ügyben hozott ítélet 47–50. pontja.

80. E tizennégy napos határidő tehát – figyelembe véve magának a fentiekben hivatkozott közzétételnek a funkcióját – az Unió összes jogalanyával szembeni egyenlő bánásmódot volt hivatott biztosítani. Ezért e határidő bizonyos értelemben olyan egységes türelmi időt képez, amely biztosítja az egyenlő bánásmód uniós jogi általános elvének tiszteletben tartását a megsemmisítés iránti keresetek területén.

81. Következésképpen azon tény, hogy pusztán a jogi aktus internetes közzététele van előírva, egyáltalán nem jogosítja fel a Törvényszéket az eljárási szabályzata 102. cikkének 1. §-ában előírt tizennégy napos határidő figyelmen kívül hagyására. Éppen ellenkezőleg, az Unió intézményei, szervei és hivatalai jogi aktusainak internetes közzétételét szabályozó kifejezett rendelkezés hiányában e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy a szóban forgó határidőt – az egyenlő bánásmód általános elvének tiszteletben tartásával és ennek ellentmondó megcáfolhatatlan indokok hiányában [57] – úgy kell tekintetni, hogy az az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak összes közzétett jogi aktusaival szembeni keresetindítási határidő kiszámítására alkalmazandó, függetlenül a szóban forgó közzététel módjától.

b) A menthető tévedésről

82. Mindenesetre a Törvényszék eljárási szabályzata 102. cikke 1. §-a rendelkezéseinek ilyen *pro actione* értelmezésén túlmenően a Törvényszéknek – figyelembe véve a jelen ügy összes körülményét – a fellebbezők esetleges menthető tévedését is értékelnie kellene.

83. Igaz ugyan, hogy a „menthető tévedés” fogalma olyan rendkívüli körülményekre vonatkozik, amelyek között különösen az érintett intézmény olyan magatartást tanúsított, amely önmagában vagy meghatározó mértékben a jóhiszemű és egy átlagosan tájékozott személytől megkövetelt gondosságot tanúsító jogalany számára érthető zavart okozott, [58] mindazonáltal a Bíróság azt is kimondta, [59] hogy e fogalom nem korlátozható erre az egy esetre, és a menthető tévedés bármiféle rendkívüli körülményből eredhet. [60]

84. A Törvényszék a jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy a fellebbezők tévedése „[a Törvényszék] eljárási szabályzat[á]nak a keresetindítási határidő számítására vonatkozó 102. cikke 2. §-ának vagy 101. cikke 1. §-ának nem megfelelő értelmezésén alapul”, és e rendelkezések értelmezése nem okoz különös nehézséget.

85. Márpedig, ugyan igaz, hogy a Bíróság a Törvényszék által hivatkozott végzésben [61] úgy ítélte meg, hogy a keresetindítási határidőkre vonatkozó szabályozás értelmezése nem okoz különös nehézséget, ám a Bíróság csupán a szóban forgó határidők számításának módszeréről nyilatkozott. Pusztán ebből az egy végzésből nem lehet arra következtetni, hogy az intézmények, szervek és hivatalok kizárólag interneten közzétett jogi aktusaival szembeni keresetindítási határidők kiszámításának kérdése teljesen egyértelmű és semmilyen ésszerű kétségnek nem enged teret.

57 — Lásd a 117/78. sz., Orlandi kontra Bizottság ügyben 1979. április 5-én hozott ítélet (EBHT 1979., 1613. o.) 10 és 11. pontját.

58 — Lásd C-195/91. P. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 1994. december 15-én hozott ítélet (EBHT 1994., I-5619. o.) 26. pontját; a C-163/07. P. sz., Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret és Akar kontra Bizottság ügyben 2007. november 27-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-10125. o.) 36. pontját; a C-112/09. P. sz., SGAE kontra Bizottság ügyben 2010. január 14-én hozott végzés (EBHT 2010., I-351. o.) 20. pontját, valamint a fent hivatkozott Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Bizottság ügyben hozott végzés 42. pontját.

59 — Lásd a fent hivatkozott Bayer kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 26. pontját.

60 — Lásd a fent hivatkozott SGAE kontra Bizottság ügyben hozott végzés 29. pontját.

61 — Lásd a fent hivatkozott Németország kontra Parlament és Tanács ügyben hozott végzés 21. pontját.

86. Az intézmények, szervek és hivatalok kizárólag interneten közzétett jogi aktusaival szembeni keresetindítási határidők kiszámítását szabályozó kifejezett rendelkezés, illetve különös ítélkezési gyakorlat hiánya éppen ellenkezőleg, arra kellett volna, hogy ösztönözze a Törvényszéket, hogy vegye figyelembe a jelen ügy összes körülményét annak értékelése érdekében, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tükrében fennállnak-e a menthető tévedés megállapításának feltételei.

87. A Törvényszék az eljárási szabályzat 102. cikke 1. §-a kétértelmű szövegezésének, valamint azon gondosságnak, amellyel a fellebbezők keresetindítási jogukkal próbáltak élni, és amelyre a Törvényszék olyan végzéssel válaszolt, amely ugyanazon a napon nyilvánította másik keresetüket időelőttisége miatt elfogadhatatlannak, arra kellett késztetnie a Törvényszéket, hogy a jelen ügyben adjon helyt a menthető tévedésre való hivatkozásnak.

88. Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésének és az eljárási szabályzat 102. cikke 1. §-ának értelmezése során, azt állapítva meg, hogy a fellebbezőknek az akrilamidnak az azonosított anyagok jelöltlistájára való felvételéről szóló ECHA-határozat megsemmisítése iránti keresete megkésett, és hogy ez a késedelem nem tartozik a menthető tévedés hatálya alá.

89. A Törvényszék T-268/10. sz. ügyben hozott, megtámadott végzését ennélfogva hatályon kívül helyezni, és az ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez annak érdekében, hogy elbírálja a felek által felhozott egyéb elfogadhatatlansági kifogásokra vonatkozó további jogalapokat és érveket, ám emlékeztetni kell arra, hogy e keresetet perfüggőség címén el kell utasítani, amennyiben a T-1/10. sz. ügyben a Törvényszék elé visszautalt keresetet az utóbbi elfogadhatónak nyilvánítja.

IV – Végkövetkeztetések

90. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

A C-625/11. P. sz. ügyben:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének a T-268/10. sz., PPG és SNF kontra ECHA ügyben 2011. szeptember 21-én hozott végzését hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

A C-626/11. P. sz. ügyben:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének a T-1/10. sz., PPG és SNF kontra ECHA ügyben 2011. szeptember 21-én hozott végzését hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.